

■ COLUMNA

Gia vuschà?

DA CLAU DERMONT

U schè curt avant las elecziuns quinta be pli ina chaussa: tgi vegn a participar, e tgi betg. L'istorgia dal scandal da cartel en l'Engiadina Bassa, las prestaziuns dals candidats per las regenzas, analisas politicas e contribuziuns en forums da gasettas, ussa n'è betg pli da persvader, ma da mobilisar.

Avant quatter onns è la participaziun stada tar 43,1 pertschient per la regenza, e las votaziuns naziunalas (tranter auter la votaziun sur da l'aviun Gripen e l'iniziativa per ina paja minimala) han gù ina participaziun da radund 11 puncts da pertschient pli auta – 54,3 pertschient. Vul dir, las elecziuns per la regenza mobiliseschan gia pli pauc che votaziuns naziunalas. Quest onn pudain nus quintar cun ina participaziun pli bassa ch'avant quatter onns. Per l'ina èn las votaziuns naziunalas pli pauc attractivas, per l'autra vegnan il scandal da cartel ed ina massa persunas involvidas en ina u l'autra moda u maniera en la critica vers il departament da construcziun e da polizia

betg a persvader da vulair far ses duair da burgais e dar la vusch a blers dals candidats.

Ch'uschè blers nums da las partidas burgaisas vegnan numnads en connex cun il scandal sa procurar per in problem democratic: La fidanza en l'elita politica svanescha, la motivaziun da sa participar va a perder, ed uschia è la legitimaziun dals represchentants elegids pli bassa. Pertge sa participar sche tuttina nagut mida? Cura che *Barbara Janom Steiner* è vegnida en la regenza senza cuntercandidatura han 15,7 pertschient vuschà, tar *Christian Rathgeb* schizunt be 13,9 pertschient. Cler, il proceder è sufficient per la democrazia, ina persuna che vegn elegida be dad in otgavel da la po-

pulaziun na po tuttina betg reclamar d'avair ina gronda legitimaziun da la populaziun.

Il medem vala per las elecziuns en il cussegl grond. Là è il problem anc rinforzà grazia al sistem da maiorz che procura per elecziuns en in pitschen rom. En blers circuls n'exista nagin vair cumbat electoral tranter pliras partidas u n'èsi betg pussaivel d'eleger dunnas en uffizis chantunals. Pertge votar? Tar las elecziuns dal 2014, per exempel, è en la Cadi in dieschavel dals cedels da votar stads vits per l'elecziun dal cussegl grond, en Bregaglia schizunt in tshintgavel.

Vul dir, temp da vuschar. E da motivar las persunas ch'ins enonuscha d'era vuschar. En il mender cas cun in cedel vit – per mussar ch'ins n'è betg cuntent cun la situaziun actuala. Quai dess in signal da disfidanza e mussas ch'igl è giavischà da far midadas sco che quai funcziuna cun la politica. Betg sa participar è dentant be in signal d'indifferenza, ed uschia in'approvaziun dal status quo.